

Estimat fill:

El passat dilluns vaig rebre la teva carta del dia 2, i, abans d'ahir la del 8. Aquesta darrera contestant a la que va adreçar-te la mare, en un impuls sentimental, per tal d'apaivagar els neguits que varem creure endavinar que paties per la nova situació que podria crear-te una possible evolució de la UTEHA.

Després del què ens expliques, creiem que, pel moment, no cal tèmer cap situació desesperada. Queda, però, latent, millor dit: vigent, el problema del retorn, més urgent ara que mai, perquè el temps passa i no cal pas esperar que els anys ens portin la solució.

Formulada la qüestió en semblants termes de relativa urgència, cal afrontar el problema amb valentia, sense precipitacions, però tampoc amb vacilants dilacions. Establert el ferm propòsit del retorn, hem d'encarrilar els mutus esforços a possibilitar-lo, mirant serenament els entrebancs a vèncer, i traient tot el partit possible de les avantatges que se'ns ofereixen.

El cas el plantejarem en QUATRE punts:

PRIMER. EL VIATGE. No cal que digui que la gesta d'en Messeguer, oferint avançar els diners del viatge, sense condicions, ens ha produït una enorme alegria. Això t'estalviarà l'humiliació d'acollir-te a la protecció estatal, que també era una solució. Aquest primer punt, doncs, ja no ha de preocupar-nos, almenys ~~menys~~ per ara. Si no imposa terme al reintegrar dels diners que t'avenci, el temps t'ajudarà per a que puguis retornar-los'hi.

SEGON. FEINA.- No pateixis: no te'n faltará. Em deia fa poc un amic, que viu emigrat a Buenos Aires i ha vingut a passar festes a Barcelona, que després de 13 anys d'ausència s'hi ha sentit foraster. Això és molt possible que també et passi a tu. Però quan t'hagis adaptat al medi d'ara, t'obriràs camí molt de pressa. Crec, com en Taxis, que el teu lloc és a Catalunya.

No sé quina importància pot tenir la feina que en González Porto pugui proporcionar-te a Barcelona. Sé la que té la que pugui encarregar-te jo i estic segur que a la casa Sans t'acollirien amb els braços oberts. Però entre els tres no arribem enlloc davant més amples perspectives que se t'oferiran. La qüestió, només, de pòguer aguantar el temps que calgui per a l'adaptació. En altres moments -moments reculats!-, jo hauria pogut ajudar-te econòmicament a resistir. Ara les coses han canviat. Després de dos anys llargs, lluitant per a mantenir-me en el meu lloc de la casa Sirvon, que qui el cobejava maldà amb tota mena de males arts per a desbancar-me, he trobat la pau, gràcies al bon amic de qui t'he parlat en altres ocasions, que, incorporat a la empresa, li dona un impuls que ha convençut a la gent de Toulouse que no era un canvi de direcció el que calia sino una revitalització de les finances. Tot amb tot ja no és com abans. Els meus setanta-cinc anys pesen, i em dono per content poguent sostenir el nivell de vida al que estem acostumats. No puc queixar-me. Però no és com abans. En la situació d'ara, dins un règim d'estabilització que comporta sacrificis recompensables a llarg termini, no podria fer gairebé res del que he pogut fer i sostinc.

Deixo per un altre dia els comentaris als dos altres punts: APOSENTAMENT i MORAL, que són els més delicats, però no pas d'impossible solució, ni molt menys. Cal reflexionar-hi.

D'altra banda, la mare desitja exposar-te ella mateixa punts de vista que caldrà tenir en compte en el moment decisiu. Per cartes meves anteriors ja coneixes la proposició formulada per l'Estradé, que, si és acceptada per la Mercè tancaria de cop el camí de possibles incomoditats. Però no es aconsellable donar cap pas fins que la decisió del retorn hagi estat presa. Jo confio en Déu, en el tacte, els bons sentiments, el talent i la ferme-

sa de la mare per a fer front a qualsevulla situació; confio en el Joan per la seva serenitat i per la seva finesa d'esperit en sapiguer considerar els fets des d'un punt de vista estrictament humà, i pel desig que té de poguer-vos abraçar. I confio en mi mateix si cal llimar caires massa vius. De tot això te'n parlarà la mare ben aviat.

Barcelona, 14 de gener del 1962. Barcelona. A.P.C.

Calc/0336 (2)
UNIB

Universitat Autònoma de Barcelona

Seguirem, doncs, parlant de la mateixa qüestió, ~~amb el mateix~~ avançar tant com sigui possible, fins que poguem dir: ja hem lligat tots els caps, US ESPEREM!

En Joan, degut a la situació política de França, ajorna el viatge que havia d'haver emprès, precisament avui. No resta pas suspès. Així que l'atmosfera s'aclareixi, hi anirà, per a restar-hi unes tres setmanes. Ja t'escriurà explicant-e els seus projectes i dient-hi la seva en la qüestió que tant ens afecta a tots.

El judici d'en Tasis sobre la personalitat d'en Luján, coincideix del tot amb el que havia formulat, i el comparteixen bons amics meus. En el difícil joc de nedar i guardar la roba, neda tant com pot en aigües netes. En certs aspectes la seva amistat et pot aforir quan vinguis.

"El batalló perdut" és un conte, la primera notícia del qual la tinc amb el què em dius de que te l'han contractat per a incloure en una antologia dels millors contes de la literatura universal, que prepara la casa MORT HERMANN, d'un poble massa d'ici d'escriure, de l'Alemanya Occidental. Una alegria més a afegir a la que rebo del progrés de la teva carrera literària, que fa via amb molta parsimònia, però amb seguretat. ~~Molt~~ Unes coses i altres -la feina i els capteniments pels problemes del retorn-, et lleven l'humor d'escriure. Tant com seria estimada, a Catalunya, la col.laboració en diverses publicacions, repetidament sol.licitada! Ara mateix estic decidit a lliurar a en Roda "La mà perduda", tal com ha quedat després de les darreres esmenes. Es que no sé que dir-li! No cal que em retornis la còpia, només digue-m si hi ha algun passatge el retoc del qual sigui necessari.

M'agradarà que m'expliquis quina impressió n'ha tret el Sr. Ruiz Ponseti de la seva visita a Cuba. Tot el que en sabem nosaltres, predisposa en contra de Fidel Castro. De vegades, però, informats de la gran misèria del baix poble, allí i en altres països del que, per entendre'ns en diré Amèrica Llatina, ens fa dubtar de si ho fa bé o malament. El mateix Luján, en el seu darrer reportatge sobre Mèxic, ve a dir que la misèria en el baix poble mexicà es tan total i absoluta, tant conformista d'altre part, tant resignada, que sembla mentida.

Ja hauràs llegit que el Nadal l'ha guanyat un minyó de 20 anys. Un estudiant. L'hem vist i escoltat a la TV, hem llegit els reportatges que li han dedicat... i, com a home, no m'ha convençut gens. Caldrà conèixer-hi per la seva obra.

M'esperen a dinar. Poso punt.

Una abraçada ben forta de tots per tots.